Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem - erfarenhetsbaserad

Primary School Teacher Programme with a specialization in Extended School Teaching - Career-Based
180 hp

L1EFR

Gäller från: 2024 HT

Fastställd av

Styrelsen för utbildningsvetenskap

Fastställandedatum

2020-06-04

Reviderad av

Utbildningsvetenskaps nämnd för kursplaner

Revideringsdatum

2021-03-12; 2021-05-25; 2021-10-04; 2022-03-08; 2023-12-19

Diarienummer

LiU-2023-00183; LiU-2022-00831; LiU-2021-01255; LIU-2020-02080; LiU-2021-01255

Gavs första gången

HT 2021

Gavs sista gången

Ersätts av

Inledning

Grundlärarutbildningen vid Linköpings universitet är en akademisk professionsutbildning. Utbildningen är utformad enligt målen för utbildning inom högskolan, fastställda i Högskolelagen och Högskoleförordningen samt Förordning (2021:1335) om utbildning till lärare och förskollärare.

Utbildningens syfte är att den studerande genom teoretiska och erfarenhetsbaserade studier skall tillägna sig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som är nödvändiga för att uppfylla examensordningens mål för grundlärarexamen. För att uppnå detta syfte tar utbildningen sin utgångspunkt i aktuell och relevant forskning i nära samspel med aktuell och beprövad yrkeserfarenhet.

Grundlärarutbildningen ges med tre inriktningar:

- inriktning mot arbete i fritidshem,
- inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3
- inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Utbildningens syfte är att den studerande genom teoretiska och erfarenhetsbaserade studier skall tillägna sig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som är nödvändiga för att uppfylla examensordningens mål för grundlärarexamen. För att uppnå detta syfte tar utbildningen sin utgångspunkt i aktuell och relevant forskning i nära samspel med aktuell och beprövad yrkeserfarenhet.

Denna utbildningsplan omfattar den erfarenhetsbaserade utbildningen med inriktning mot arbete i fritidshem. Denna utbildning har yrkeserfarenhet som förkunskapskrav (se nedan) och utbildningen bygger på att systematiskt ta tillvara och bygga vidare på de erfarenheter som studenterna har av att arbeta inom fritidshem.

Mål

För grundlärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som grundlärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det fritidspedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för

yrkesutövningen i övrigt,
- visa kunskap om barns kommunikation och språkutveckling samt visa kännedom om grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa fördjupad förmåga att stimulera till lärande och utveckling genom att erbjuda barnen en meningsfull och innehållsrik fritid,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet

de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att använda och värdera läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För grundlärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Innehåll

Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden:

- ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kursplan,
- utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och
- verksamhetsförlagd utbildning (VFU) om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 90 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området och 30 högskolepoäng i ett eller två praktiska eller estetiska ämnen.

Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning.

Grundlärarutbildningen vid Linköpings universitet med inriktning mot arbete i fritidshem består av följande utbildningsområden:

- Utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng
- Ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfattande 90 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området,
- 30 högskolepoäng i ett av de praktiskt estetiskt ämnena; bild eller idrott.
- Verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom för utbildningen relevant verksamhetsområde
- Självständigt arbete om 15 högskolepoäng kopplat till det fritidspedagogiska området.

Detta ger den studerande möjlighet att knyta samman utbildningens olika delar: studier inom den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnesstudier, ämnesdidaktiska studier inom fritidspedagogik samt verksamhetsförlagda studier.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till den kommande yrkesutövningen och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt värdegrunden i förskolan och skolan, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling och lärande, som ska ha ett tvärvetenskapligt perspektiv där kognitionsvetenskap ingår, samt specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- uppföljning och analys av lärande och utveckling för arbete som förskollärare eller bedömning och betygssättning för arbete som lärare, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

I grundlärarutbildningen med inriktning mot arbete i fritidshem återfinns den utbildningsvetenskapliga kärnans innehåll i separata kurser. Dessa kurser har en tydlig relation till ämnes-/områdesdidaktiska samt verksamhetsförlagda studier. Didaktiska och vetenskapliga färdigheter och förhållningssätt utgör programövergripande progressionsstråk, vilka genomsyrar kursinnehåll och examination i samtliga delar.

Utbildningen uppmärksammar och ger stöd för, kritisk reflektion kring, lärandets och undervisningens genus-, klass- och etnicitetsdimensioner.

Den verksamhetsförlagda utbildningen fördjupar den studerandes yrkeserfarenhet och ingår som integrerade moment i ämnesstudierna och som en längre fristående del i slutet av utbildningen.

I det erfarenhetsbaserade grundlärarprogrammet med inriktning mot fritidshem tillgodoräknas 22,5 hp VFU samt 4 hp inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och 3,5 hp inom det fritidspedagogiska området.

Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem ges både på Campus Norrköping och som decentraliserad utbildning på lokala campus med några resor till Campus Norrköping per år.

När det gäller de praktisk-estetiska ämnena kan alla studenter, oavsett antagningsort, välja mellan alla praktisk-estetiska ämnen som erbjuds inom programmets aktuella antagningsomgång. Undervisning i vissa praktisk-estetiska ämnen kan dock, helt eller delvis, förläggas till enbart ett campus. Detta innebär att i kurser med praktisk-estetiska ämnen ingår fler resor. Exakt information om vad som gäller för respektive ämne delges studenterna innan val av praktisk-estetiskt ämne genomförs.

Programplan

Kurser som tillgodoräknas

- Verksamhetsförlagd utbildning 1 1,5 hp
- Verksamhetsförlagd utbildning 2 7,5 hp
- Verksamhetsförlagd utbildning 3 6 hp
- Verksamhetsförlagd utbildning 4 7,5 hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna: Läraruppdraget i fritidshem 4 hp
- Fritidspedagogik: Fritidshemmet som utbildningsinstitution 3,5 hp

Termin 1

- Fritidspedagogik: Fritidshemmet som utbildningsinstitution – uppdrag, funktion och yrkesprofession 5 hp
- Fritidspedagogik: Sociala relationer, samspel och lek 8 hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna: Allmändidaktik, utbildningshistoria samt fritidshemmets demokratiska och samhälleliga uppdrag 9,5 hp

Termin 2

- Valbart praktisk-estetiskt ämne: Bild 1 15 hp, Idrott 1 15 hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna: Utveckling och lärande 7,5 hp

Termin 3

- Utbildningsvetenskaplig kärna: Bedömning och uppföljning för utveckling och lärande 7,5 hp
- Fritidspedagogik: Barn, barndom, identitet och fritid 7,5 hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna: Sociala relationer, lärares ledarskap och redskap 7,5 hp

Termin 4

- Fritidspedagogik: Språk och matematik i fritidshemmet 6 hp
- Valbart praktisk-estetiskt ämne: Bild 2 15 hp, Idrott 2 15 hp
- VFU 5 – praktisk estetiskt ämne 1,5 hp

Termin 5

- Fritidspedagogik: Hållbar utveckling och utomhuspedagogik 7,5 hp

- Utbildningsvetenskaplig kärna: Specialpedagogik 7,5 hp
- Fritidspedagogik: Teknik, digitalitet och estetik i fritidshemmet 7,5 hp

Termin 6

- Utbildningsvetenskaplig kärna: Skolutveckling och lärande 7,5 hp
- VFU 6 6 hp
- Utbildningsvetenskaplig kärna: Teori och metod 9 hp

Termin 7

- Fritidspedagogik: Examensarbete 15 hp

Profiler

Global profil

Den globala profilen utgörs av moment som ger mer erfarenhet och kunskap om internationella/globala frågor än vad som obligatoriskt ingår i programmet. Momenten är var för sig valbara för samtliga studenter på programmet men studenter som vill följa den globala profilen måste ha slutfört ett antal moment enligt kriterier nedan.

Uppfyllandet av profilens villkor avgörs av programansvarig utbildningsledare efter ansökan från student. En genomgången profil resulterar i ett omnämnande i examensbeviset samt ett intyg där mer detaljerat innehåll framgår.

Följande kriterier krävs för att ta förskollärar- eller grundlärarexamen med global profil:

- Utlandsstudier (VFU eller kurs) motsvarande minst fyra veckors heltidsstudier med relevans för programmet.
- Genomförd kurs om 3 hp (fristående, ingår ej i examen) som introducerar och följer upp studier eller verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utomlands.

Samt ett av följande alternativ:

- Minst 4 veckors VFU utomlands utöver det som ev. ingår i utlandsstudierna ovan
- Fullföljd sommar/fält- eller ämneskurs utomlands
- Aktivt deltagande i internationell akademisk konferens (i Sverige eller utomlands)
- Fullföljd kurs på engelska tillsammans med inresande studenter i Sverige
- Aktivt arbete med internationalisering på hemmaplan under en längre sammanhållen tid, till exempel utskottsarbete Internationella Relationer (LSEK)
- Avslutande examensarbete vars empiri samlats in utomlands eller vars huvudsakliga frågeställning behandlar mångkulturalitet, globalisering, mänskliga rättigheter eller de globala målen om hållbar utveckling (SDG:s).

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet på grundnivå
samt
Naturkunskap 1b eller 1a1 och 1a2
samt
Samhällskunskap 1b eller 1a1 och 1a2
samt
Engelska 6

Därutöver krävs:
Tre års dokumenterad yrkeserfarenhet motsvarande heltid inom pedagogisk verksamhet efter den 1 juli 1998 varav minst två år ska vara sammanhängande på minst halvtid i fritidshem.

Examensbenämning på svenska

Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem

Examensbenämning på engelska

Degree of Bachelor of Arts in Primary Education - Extended School

Särskild information

Examination och betyg

Examination inom ramen för grundlärarutbildningen är yrkesrelevant och pedagogiskt motiverad. Detta innebär att examinationen ses som ett lärtillfälle och en viktig del av den studerandes successiva utveckling av yrkeskunnande och yrkesidentitet. Andra viktiga aspekter är att examinationen är rättssäker och kunskapskontrollerande. Utgångspunkten är de lagar, förordningar och lokala regelverk som styr verksamheten och den studerande bedöms utifrån de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som anges i kursplanernas lärandemål. Vid all examination är examinator skyldig att övertyga sig om den studerandes individuella prestation och om prövningsobjektets äkthet, dvs att det är den studerande ifråga som har genomfört examinationen.

Under utbildningen förekommer varierade examinationsformer. Formerna för examination anges i kursplanen för respektive kurs.

Examinationen av tillämpade sociala och didaktiska lärarförmågor i verksamhetsförlagd utbildning sker genom systematiserad och dokumenterad observation i slutet av den studerandes VFU-period. Handledaren (lärare med handledaruppdrag på VFU skolan) prövar och dokumenterar den studerandes förmåga och förhållningssätt och överlämnar därefter underlag till examinator som examinerar den studerande. Examinationen av tillämpade sociala och didaktiska lärarförmågor under den verksamhetsförlagda utbildningen är begränsad till tre examinationstillfällen per kurs, vilket framgår i respektive kursplan.

Inom utbildningen används en tregradig betygsskala (Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd) om inte kursen eller momentets karaktär särskilt motiverar en tvågradig skala. Detta framgår i respektive kursplan.

Examensbevis

Studerande som med godkänt resultat genomgått kurser i tillräcklig omfattning inom Grundlärarprogrammet får efter begäran till Examensenheten ett examensbevis. I examensbeviset skall framgå vilka kurser den studerande har fullgjort, samt i förekommande fall uppgifter om uppfyllande av global profil. Dessutom redovisas titel på examensarbetet omfattande 15 hp som den studerande skrivit under utbildningen.

Avsteg från utbildningsplan

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna utbildningsplan.

Programplan

Termin 1 (HT 2024)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9EF501	Fritidspedagogik: Fritidshemmet som utbildningsinstitution – uppdrag, funktion och yrkesprofession	5	GXX	v202434-202438	O
9EF502	Fritidspedagogik: Sociala relationer, samspel och lek	8	GXX	v202438-202444	O
9EF503	Utbildningsvetenskaplig kärna: Allmändidaktik, utbildningshistoria samt fritidshemmets demokratiska och samhälleliga uppdrag	9.5	GXX	v202445-202503	O

Termin 2 (VT 2025)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9EF504	Bild 1	15	GXX	v202504-202516	V
9EF505	Idrott 1	15	GXX	v202504-202516	V
9EF507	Utbildningsvetenskaplig kärna: Utveckling och lärande	7.5	GXX	v202516-202523	O

Termin 3 (HT 2025)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9EF508	Utbildningsvetenskaplig kärna: Bedömning och uppföljning	7.5	GXX	v202534-202540	O
9EF509	Fritidspedagogik: Barn, barndom, identitet och fritid	7.5	G1X	v202540-202547	O
9EF510	Utbildningsvetenskaplig kärna: Sociala relationer och lärares ledarskap	7.5	GXX	v202547-202603	O

Termin 4 (VT 2026)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9EF511	Fritidspedagogik: Språk och matematik i fritidshemmet	6	GXX	v202604-202608	O
9EF512	Bild 2	15	GXX	v202609-202622	V
9EF513	Idrott 2	15	GXX	v202609-202622	V
9EF5V5	Verksamhetsförlagd utbildning: Bild	1.5	GXX	v202622-202623	V
9EF5V6	Verksamhetsförlagd utbildning: Idrott	1.5	GXX	v202622-202623	V

Termin 5 (HT 2026)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9EF515	Fritidspedagogik: Hållbar utveckling och utomhuspedagogik	7.5	GXX	v202634-202640	O
9EF516	Utbildningsvetenskaplig kärna: Specialpedagogik	7.5	GXX	v202640-202647	O
9EF517	Fritidspedagogik: Teknik, digitalitet och estetik i fritidshemmet	7.5	GXX	v202647-202703	O

Termin 6 (VT 2027)

Kurskod	Kursnamn	Hp	Nivå	Veckor	VOF
9EF518	Utbildningsvetenskaplig kärna: Skolutveckling och lärande	7.5	GXX	v202704-202711	O
9EF519	Utbildningsvetenskaplig kärna: Teori och metod	9	GXX	v202711-202723	O
9EF5V8	Avslutande verksamhetsförlagd utbildning	6	GXX	v202711-202723	O

Hp = Högskolepoäng
VOF = Valbar / Obligatorisk / Frivillig
*Kursen läses över flera terminer